

Curs matinal

Història de Bizanci (I): D'Imperi "romà" d'Orient a Imperi "bizantí"

Presentació

En l'any 324, Constantí I derrotava el darrer dels tetrarques i es convertia en únic sobirà de tot l'Imperi romà. Aquell mateix any, posava la primera pedra d'una ciutat epònima que, en grec, sonava com *Konstantinopolis* (és a dir, la 'ciutat de Constantí'). Oficialment inaugurada en el 330, la nova fundació es convertí en la seu del poder imperial. Ara bé, quines foren les seves intencions en procedir d'aquesta manera? És que potser considerava que l'Imperi romà estava esgotat i necessitava d'una renovació total, començant per una nova capital? Ara bé, no fou fins a Teodosi I que aquesta ciutat es va consolidar, de manera definitiva, com a capital de l'Orient romà.

Per altra banda, mentre tot això passava, l'Imperi fundat per August – pagà i unificat – estava evolucionant de manera irreversible vers una versió cristiana i fragmentada en dos: l'Imperi d'Occident i l'Imperi d'Orient. Formalment unit sota el govern de dinasties que regnaven en ambdues meitats (Constantinians, Valentinians i Teodosians), des del 450-453, cadascuna d'aquestes parts es va gestionar amb dinasties pròpies que actuaren de manera cada cop més individualitzada i egoista. I, això, sens dubte, va resultar determinant en la desaparició, en el 476, de l'Imperi romà a Occident.

Així doncs, durant tot el segle subsegüent, els monarques orientals es van continuar considerant els sobirans legítims d'aquell Occident ara ocupat per un mosaic d'estats germànics... i, fins i tot, n'hi hagué un, Justinà I, que va somniar amb la restauració de la seva sobirania política. Però, ai! Occident va decidir oposar resistència a aquesta "reconquesta"... Per què? La resposta és simple: per als occidentals, des d'alguns decennis enrere, l'Imperi d'Orient havia deixat de ser "romà" per a convertir-se en una entitat nova, aliena i distant que, des d'Occident, es va anomenar "Bizanci". L'assumpció del grec com a llengua oficial, el desenvolupament d'un art propi diferencial (les icones) i l'estreta submissió de l'Església a l'emperador no van fer sinó accentuar l'allunyament d'Occident envers el seu legítim senyor assegut al tron daurat de Constantinoble.

Professor

Dr. Carles Buenacasa

Doctor en Història Clàssica i Tardoantiga (Professor a la UB)

Accessibilitat

El curs està obert a tots aquells que vulguin aprofundir en el procés sobre com, un cop desaparegut l'Imperi romà a Occident, les estructures institucionals van continuar existint a Orient, on, en els primers temps, els monarques constantinopolitans van somniar amb la recuperació dels territoris ara en mans dels germànics. Un cop estroncada aquesta esperança, l'Orient romà va evolucionar fins a trobar una identitat pròpia i diferenciada, entorn la llengua, la cultura i la civilització gregues i, fins i tot, amb un nou fast cortesà que recordava a tothom que l'emperador bizantí era el representant de Déu sobre la terra.

Informació pràctica

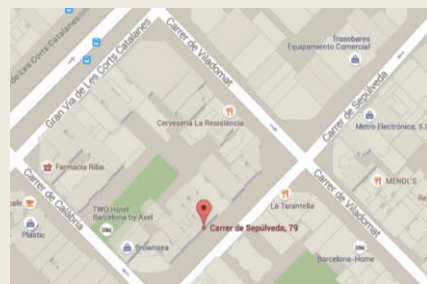
Lloc

Arqueonet

C/ Sepúlveda 79 - 08015 Barcelona

Metro: Línia 1 Rocafort

Bus: H-16, parada Sepúlveda-Viladomat

Data, hora i sessions

Els dilluns 5, 12, 19 i 26 de febrer, 5, 12 i 19 de març, 9, 16 i 23 d'abril de 2018

d'11.00h a 12.30h

10 sessions

Preu

Curs sencer: 135 €

Sessions soltes: 18 €/sessió

Cal inscripció prèvia

Inscripció

Per qualsevol de les següents vies:

- **Per la web:** accedint a l'enllaç: http://www.arqueonet.net/cat_contacte.html
- **Per e-mail:** enviant un e-mail a arqueonet@arqueonet.net, indicant l'activitat a la que us voleu inscriure, el nom i cognoms, l'e-mail i el telèfon de contacte
- **Per telèfon:** als números 937423014 ó 667013352
- **Presencialment:** a Arqueonet, C/Sepúlveda 79 de Barcelona

Programa

1. Constantinoble: una capital nova per a un nou Imperi cristià?
2. Teodosi I (378-395) i la designació de Constantinoble com a capital de l'Imperi "romà" d'Orient.
3. L'evolució urbanística de la ciutat de Constantinoble entre Constantí I i Teodosi II (324-450).
4. La davallada de l'Imperi d'Occident en el 476 i la més que tèorica "reunificació" de tot l'Imperi.
5. Justinià I (527-565), el darrer emperador que va somniar amb governar sobre tota la Mediterrània.
6. La multiplicació dels problemes militars a les fronteres de l'Imperi: els longobards, els eslaus i els perses.
7. Heracli (610-641): la renúncia al llatí com a idioma oficial de l'Imperi i l'emergència de l'Islam.
8. El desenvolupament d'un art imperial i cristià: el problema de la veneració de les icones.
9. L'emperador i el fastuós mode de vida de la cort de Constantinoble.
10. L'Església imperial: el cesaropapisme bizantí i els conflictes religiosos amb els occidentals